

Wiemy, co wywołuje alergię – co dalej?

Optymalną metodą terapii jest unikanie alergenów. W przypadku alergii, które jedynie sezonowo (do 3-4 miesięcy w roku) dokuczają naszemu zwierzęciu, pomoc może odpowiednio leczenie farmakologiczne. W przypadku objawów występujących całorocznie niepożądane działania leków byłyby jednak zbyt poważne. W takich przypadkach należy rozważyć zastosowanie swoistej immunoterapii alergenowej (określanej również mianem terapii odczulającej). Należy jednak pamiętać, że w przypadku alergii pokarmowej nie jest to możliwe, tu pomoc może wyłącznie unikanie wywołujących ją alergenów.

W swoistej immunoterapii alergenowej terapeutyczne roztwory alergenów sporządzane są indywidualnie dla każdego zwierzęcia w oparciu o wyniki testów alergicznych (dotyczy to tylko alergenów z otoczenia – pyłków, pleśni, roztoczy i owadów, ASIT nie stosuje się w alergiach pokarmowych).

Roztwory te zawierają niewielkie ilości alergenów wywołujących u konia alergię bądź nadwrażliwość i aplikowane w formie iniekcji przez kilka miesięcy w rosnących stężeniach i coraz dłuższych odstępach czasu.

U większości koni terapia prowadzi do zwiększenia tolerancji na alergeny wywołujące niepożądane objawy. W rezultacie poprawia się samopoczucie zwierzęcia w danym otoczeniu. Złagodzenie objawów alergii często można zaobserwować już po kilku tygodniach, czasem jednak dopiero po kilku miesiącach.

U ponad 70% zwierząt immunoterapia przynosi wyraźną poprawę, a nawet całkowite ustąpienie objawów. Ponieważ jednak alergja jest chorobą nieuleczalną, immunoterapia, o ile jest skuteczna, powinna być stosowana do końca życia. Sporadycznie obserwuje się działania uboczne, dające z reguły przejściowe nasilenie objawów, których opanowanie nie powinno nastręczyć większych trudności lekarzowi prowadzącemu zwierzę. Dlatego ważnym jest, aby zawsze zgłaszać lekarzowi wszelkie zmiany obserwowane w trakcie immunoterapii alergenowej, który ewentualnie zmieni dawkowanie.

Pamiętajmy jednak, że alergja to **choroba na całe życie**, której zasadniczo **nie da się wyleczyć**, a która dodatkowo może być **dziedziczna**.

Jedynie gruntowne poznanie i unikanie wywołujących ją alergenów i właściwie dobrana immunoterapia mogą znacznie przyczynić się do poprawy jakości życia dotkniętych nią zwierząt.

Ścisła współpraca z lekarzem weterynarii i stosowanie się do zaleceń gwarantują właściwą diagnozę oraz dobór odpowiedniej, indywidualnej terapii dającej duże szanse na uzyskanie i utrzymanie poprawy.

Informacje z Twojej lecznicy

(pieczętka zakładu leczniczego)

Niniejszą ulotkę, a także wiele innych użytecznych informacji znajdują Państwo na naszej stronie www.laboklin.pl w zakładce WETINFO, również w wersji do pobrania.

LABOKLIN
POLSKA SP. Z O.O. | LABORATORIUM DIAGNOSTYCZNE

www.laboklin.pl

LABOKLIN Polska Sp. z o.o.
ul. Powstańców Śląskich 101, 01-495 Warszawa

OBSŁUGA LABORATORIUM:
tel.: +48 22 691 93 10, +48 790 790 780, infolinia: 800 100 101
fax: +48 22 691 92 92, e-mail: lab.warszawa@laboklin.com

22 691 93 10
lab.warszawa@laboklin.com

LABOKLIN
POLSKA SP. Z O.O. | LABORATORIUM DIAGNOSTYCZNE

Alergie u koni

www.laboklin.pl

Alergia (nadwrażliwość) jest chorobą, która może objawiać się u konia na różne sposoby. Alergia może prowadzić do poważnych dolegliwości, począwszy od świądu i zmian skórnych, aż do problemów z oddychaniem, co z kolei może prowadzić do znacznego obniżenia jakości życia, a nierzadko również do obniżenia wartości użytkowej konia.

Najczęstsze objawy alergii u konia:

- świąd, samookaleczenia, „łyse” miejsca na skórze, wytarta (wyliniąta) grzywa i ogon, strupy, łupież, zgrubiała skóra na brzuchu, w pachwinach i na klatce piersiowej;
- pokrzywka (*Urticaria*);
- RAO (Recurrent Airway Obstruction), niegdyś zwana chroniczną obturacyjną chorobą płuc (COPD), jest chorobą płuc przypominającą niektóre postaci astmy u człowieka;
- charakterystyczne wstrząsanie głową (headshaking) jest wywołane wieloma różnymi czynnikami, przy czym praktyka pokazuje, że w wielu przypadkach znaczną rolę odgrywają tu również alergię; co ciekawe, właśnie konie z objawami headshakingu zadziwiająco dobrze reagują na swoistą immunoterapię alergenową.

Jeśli u konia wystąpi jeden lub kilka z powyższych objawów, można podejrzewać, że mamy do czynienia z alergią.

Alergiczne choroby skóry i dróg oddechowych u konia są dla właścicieli koni oraz lekarzy weterynarii nierzadko bardzo frustrujące. Alergiczne zmiany skórne są do siebie bardzo podobne, mimo różnych przyczyn, np. atopowe zapalenie skóry (alergia na pyłki, roztocza, pleśnie), alergia pokarmowa (alergiczna reakcja na składnik pożywienia) i alergia na owady (znana również jako nadwrażliwość na muchówkę lub egzema letnia), co oczywiście znacznie utrudnia ich odróżnienie w oparciu o kryteria kliniczne. Wiele koni cierpiących na klasyczną postać egzemy letniej reaguje nadwrażliwością nie tylko na owady, ale również na inne alergeny (pyłki, roztocza, pleśnie). Dodatkowo niektóre konie cierpią na kilka rodzajów alergii jednocześnie. Dlatego właśnie rozpoznanie głównej przyczyny jest nierzadko niemałym wyzwaniem.

Alergeny (czyli substancje mogące wywołać reakcję alergiczną)

- Atopowe zapalenie skóry: pyłki (traw, bylin i drzew), roztocza kurzu domowego i roztocza magazynowe, a także zarodniki grzybów;
- Alergia na owady: kuczman (*Culicoides spp.*), meszka (*Simulium spp.*), komar (*Culex spp.*), bolimuszka kleparka (*Stomoxys spp.*), mucha (*Musca*), bąk (*Tabanus spp.*);
- Alergia pokarmowa: owies, kukurydza, dodatki, olejek kminkowy i inne.

Wszystkie te alergeny występują nie tylko w każdym domu, ale również w stajni. Większość koni reaguje nadwrażliwością na roztocza kurzu i roztocza magazynowe (występujące np. w musli, zbożu, ale także w sianie, słomie i w kurzu stajennym), na różnego rodzaju owady (meszki, kuczmany i inne), pyłki (traw, drzew i chwastów),

o także na pleśnie. Nie powinno więc dziwić, że wiele koni cierpiących na alergię ma problemy zdrowotne przez cały rok. Właściciele koni często obserwują nasilenie objawów w okresie letnim. Można to wyjaśnić tym, że alergia generalnie jest zjawiskiem związanym z tzw. wartością progową. Jeżeli zwierzę reaguje alergicznie na niektóre owady, pyłki czy roztocza, to latem ma do czynienia z o wiele wyższym stężeniem alergenów uwarunkowanym nasilonym występowaniem owadów i pyłków w porównaniu z okresem zimowym. To właśnie powoduje nasilenie objawów w lecie. Odwrotnie w przypadku alergii na roztocza i pleśń - tu nasilenie choroby możemy zaobserwować zimą ze względu na dłuższe pobytu w stajni, bowiem stężenie określonych alergenów w stajni jest znacznie wyższe.

Co może wskazywać na alergię?

- Pierwszymi istotnymi wskazówkami są czas i miejsce wystąpienia objawów. Jeśli objawy nasilają się wiosną i latem, przypuszczalnie mamy do czynienia z alergią na pyłki i owady.
- Alergia na roztocza kurzu może występować przez cały rok. Poprawę obserwuje się z reguły, kiedy koń zaczyna wychodzić na pastwisko.
- W przypadku alergii pokarmowej daje się niekiedy zaobserwować bezpośredni związek z podawaniem pożywieniem. Dolegliwości mogą się jednak pojawić z opóźnieniem, a więc kilka dni po spożyciu konkretnych pokarmów, co utrudnia powiązanie reakcji alergicznnej z danym pokarmem. Zmiana producenta paszy z reguły nie przynosi poprawy, ponieważ podstawowe składniki spożywcze pozostają bez zmian. Reakcje alergiczne stosunkowo często wywoływane są przez dostępne w sprzedaży „przysmak” i dodatki do pasz.

Potwierdzenie alergii

Pierwszym krokiem w procesie diagnostycznym jest gruntowna analiza warunków bytowych zwierzęcia przez lekarza weterynarii.

Następnie w oparciu o stosowne badania weterynarz powinien starać się wykluczyć inne potencjalne przyczyny świądu, obserwując zmiany skórnych czy niepożądanych objawów ze strony układu

oddechowego. Materiał do ww. badań mogą stanowić wymazy, odfitki, próbki włosów, zeszkrobiny skórne oraz wycinki skóry. Niektóre choroby można diagnozować i różnicować również na podstawie badań krwi. Gdy tylko zostaną wykluczone inne potencjalne schorzenia, lekarz może przystąpić do dalszej diagnostyki koncentrując się na czynnikach alergicznnych.

Testy alergiczne

Generalnie wyróżnia się dwie podstawowe grupy testów alergicznnych:

Skórne testy alergiczne/Testy śródskórne

Polegają one na wstrzyknięciu w skórę różnych alergenów (fragmenty owadów, pyłki, roztocza). Następnie na podstawie zmian skórnych w miejscu aplikacji alergenu lekarz może stwierdzić, czy nastąpiła reakcja alergiczna na daną substancję czy też nie.

Testy alergiczne z krwi/Testy serologiczne

W niektórych rodzajach alergii organizm wytwarza przeciwciała przeciwko wywołującym je alergenom. Ich detekcja odbywa się we krwi. Dlatego do wykonania testu alergicznego niezbędna jest próbka krwi zwierzęcia, która po pobraniu zostanie przesłana do specjalistycznego laboratorium do analizy.

Żaden z powyższych testów nie jest jednak uniwersalny. Zadaniem lekarza weterynarii jest dobór optymalnego rodzaju testu i prawidłowa interpretacja wyniku.

Alergia pokarmowa – przypadek szczególny

Alergia pokarmowa to choroba trudna do zdiagnozowania, ponieważ objawy ze strony układu pokarmowego mogą być bardzo zróżnicowane. Pewną diagnozę można uzyskać wyłącznie metodą tzw. diety eliminacyjnej, w której zwierzę przez okres do 3 miesięcy żywione jest wyłącznie pokarmami ściśle określonymi przez lekarza. Jeśli w trakcie diety objawy ustąpią, za wywołujący je alergen można z dużym prawdopodobieństwem uznać któryś ze składników poprzedniej diety. Następnie składnik ten na próbę ponownie włącza się do diety (dieta prowokacyjna). Powrót objawów stanowi ostateczne potwierdzenie alergii pokarmowej. Dieta eliminacyjna wymaga jednak dużej dyscypliny ze strony właściciela i w wielu przypadkach jest trudna, a niekiedy wręcz niewykonalna.

Badanie krwi umożliwia również wykrycie przeciwciał przeciwko różnym alergenom pokarmowym. Badanie takie znacznie ułatwia lekarzowi, a także właścicielowi zwierzęcia dobranie odpowiedniej diety.

Zaleca się dobór wyłącznie takich składników pożywienia, które w teście alergicznym wykonanym dla obu klas przeciwciał dały wynik ujemny. Istnieją jednak również nietolerancje pokarmowe pozbawione podłoża alergicznego, co oznacza, że nie są produkowane przeciwciała. W takim przypadku w sformułowaniu prawidłowej diagnozy może pomóc jedynie stosowna dieta.